

sluge hele den øvrige Grundlov, og gjør derved det, som i Grundloven udtrykkelig betegnes som det Foreløbige, til det Endelige og Afsluttende. Derfor er det, at jeg agter at stemme imod det foreliggende Finantslovforslag, og naar jeg mener, at man bør forkaste det, er det ikke blot for derved at protestere mod en Opfattelse, der ad Forfatningens Bei vil skyde den samlede Rigsdag, Landstthinget og Folkethinget, ud af Spillet, men tillige for at protestere imod hele det Regjerings-system, paa hvis Væsen den provisoriske Finantslov kun er et enkelt Symbol. Det er naaet vidt i et Land, naar det fra Flertallet i Befolkningen lyder op mod Regjeringen, at den misbruger Magten og misbruger Lovens, at den misbruger den udøvende og den dømmende Myndighed, men saa vidt ere vi naaede i Dieblisset her i Landet, og naar der spørges om, hvor Ansvarret derfor ligger, saa udsiger Grundloven det jo i sine udtrykkelige Ord om, at Ministrene ere ansvarlige for Regjeringens Førelse. Saa ere de jo ogsaa ansvarlige for de Tilstande, som Regjeringens Førelse frembringer ude i Befolkningen. Jeg tror, at de nuværende Tilstande have den historiske Betydning i vort Lands Udvikling, at i Dieblisset er det den Tid, i hvilken vi politisk skulle vækkes af alle vore Illusioner. Den første Menneftkealder i vort politiske Liv var jo saa at sige, i Forhold i alt Fald til den senere Tid, som en paradisisk Gulbalber, i hvilken Trosthyldighed og Godtroenhed vare det Karaktermerke, der sattes paa hele Lovgivningsarbejdet, hvor man troede, at Friheden i Virkeligheden herskede i et Land, naar det blot stod paa Papiret, at vi havde en Grundlov. Det, som i de nuværende Tilstande er blevet indhamret den hele Befolkning, er dette, at det gjælder om at have sin Grundlov ikke alene i dens almindelige Aand og Lantegang fæstet paa Papiret, til Bogstaven, men have den i den Grad bestemt fastslaaet i alle dens Enkeltheder, at det, saa vidt det overhovedet er muligt for Mennefter, derved bliver sikret, at man ikke kan gaa udenfor Lovens Aand og dog holde fast ved dens Bogstav. Man er bleven mindet om det gamle Ord, der saa tit har været udtalt, naar Taler er falden om Lovens Affattelse. Det gjælder ved Affattelsen af en Lov altid at huske paa, at den maa affattes ikke blot med særligt Hensyn til dem, der ville lide, men ogsaa med særligt Hensyn til dem, hvis Interesses kunde ligge i at bryde den, det vil sige, lade dens Ord staa og dog forkaste deres Indhold. Mistænktsomheden er bleven en levende Magt i hele vort politiske og offentlige Liv som Følge af den Bet,

Regjeringen i de senere Aar er slaaet ind paa. Som den selv har faaet Mistænktsomheden ude omkring i Befolkningens forskjellige Kredse, saaledes har den ogsaa høstet Mistænktsomhed, og lige over for Lovgivningsarbejdet er det min faste Overbevisning, at vi ville have lært af de nuværende Tilstande, at det for Fremtiden gjølder om at have et Die paa hver Fingert, ikke at lade haant om nogensomhelst Mulighed, som kunde vrides og dreies ud af Lovens Ord, om ogsaa intet Mennefte vilde tiltro sine Medborgere Mod til at udpresse den. Det, vi have faaet Indtrykket af, er, at der ikke kan gjøres nok for gjennem Lovgivningen at beskytte Borgernes personlige, borgerlige og politiske Rettigheder, men at Lovgivningens Ord maa blive som et Værn af spidse Spyd, rettede mod ethvert Angreb paa dens Aand. Det er den bittere, men dog sunde Lære, som kan høstes af den nuværende Tilstand, og jeg mener, at denne Lære udbrages ikke bedre end ved klart at betone Folkethingets Standpunkt som en Protest paa ethvert Trin mod det nuværende Regjerings-system. Der er intet andet Standpunkt muligt efter min Mening overfor en Regjering, af hvilken Folkethinget ikke blot har følt sin Ret, men derigjennem ogsaa sin Ære krænkert. I det Folkethinget forkaster Finantsloven, siger det: Nu har jeg gjort Mit, nu har jeg ikke Mere at gjøre, nu er det Befolkningens Sag som Grundlovens Talsmænd og Stridsmænd at gjøre Resten. Derfor er det, jeg agter at stemme mod det forelaatte Finantslovforslags Overgang til 2den Behandling.

C. Sage: Denne rolige Forhandling er i høi Grad prisværdig. Det er Lovgivende Forsamlinger, som under lignende Tilstande vilde se Medlemmerne i Haarene paa hinanden. Det er bedre, som det er. Der er ingen Anledning for os til at strige høit. Naar man trues med et Slag, kan der være Grund til at strige op for maaste at afværge det, stramme den, der truer og, naar man har faaet Slaget, ja saa kan man i første Dieblis hvide under Smerten. Men nu, da det er sex Maanedere, siden vi fik siden vi fik Biskopslaget i Ansigtet, nu efter saa lang Tids Forløb, nu kunne vi tage det rolig. Der er ingen Grund ved denne Leilighed til at være hedhøvede. Lad os se ganske koldblodig paa Sagen. Vi have dog intet her i Thinget mere at gjøre end blot at sige den simple Sandhed, sige den ærligt og fuldt ud.

Jeg vil ikke paastaa, at vort Lands Forfatning er tilintetgjort. Et Lands Forfatning er ikke endelig ophævet, før der er fat